

3 ud af 4 unge uden uddannelse har stået stille i uddannelsessystemet i mindst tre år

150.000 ufaglærte unge er hægtet af uddannelsesvognen

Mere end 200.000 unge har i dag ikke en uddannelse ud over folkeskolens afgangsprøve, og næsten 3 ud af 4 af disse unge har været uden for uddannelsessystemet i mindst 3 år. Dermed er 150.000 unge uden anden uddannelse end folkeskolen hægtet mere permanent af uddannelsesvognen. Endnu mere alarmerende er det, at 85.000 af de unge heller ikke er i beskæftigelse, og at mere end halvdelen af de unge uden arbejde forsørges af det offentlige. Kommer de unge ikke hurtigt tilbage i uddannelsessystemet, vil en betydelig del af dem ende med at leve resten af uden for arbejdsmarkedet. Det er både dyrt for de unge og for samfundet.

af senioranalytiker **Mie Dalskov Pihl**

2. august 2012

Analysens hovedkonklusioner

- 204.000 unge under 30 år står i dag uden uddannelse ud over folkeskolens afgangsprøve. Det svarer til mere end hver femte ung.
- Næsten tre-fjerdedele af de unge uden anden uddannelse end folkeskolen har været uden for uddannelsessystemet i mindst tre år. Dermed er 150.000 ufaglærte unge under 30 år hægtet mere permanent af uddannelsesvognen.
- Mindre end hver anden af de unge, der er hægtet af uddannelsesvognen, er i beskæftigelse i dag. 6 ud af 10 er enten ledige eller helt uden for arbejdsstyrken. Det svarer til 85.000 af de unge under 30 år.
- Mere end halvdelen af de disse 85.000 unge er i dag på offentlig forsørgelse og størstedelen har meget lidt berøring med arbejdsmarkedet. Det vil kræve en stor indsats at skabe et stabilt arbejdsliv for denne gruppe af unge, der både er hægtet af uddannelsesvognen og sat uden for døren på arbejdsmarkedet.

Kontakt

Senioranalytiker
Mie Dalskov Pihl
Tlf. 33 55 77 20
Mobil 26 20 40 36
md@ae.dk

Kommunikationschef
Mikkel Harboe
Tlf. 33 55 77 28
Mobil 28 36 87 50
mh@ae.dk

204.000 unge har ikke en uddannelse ud over folkeskolen

Der er i dag godt 933.000 unge, der er mellem 16 og 29 år. Tabel 1 viser en opdeling af de unges aktuelle uddannelsesniveau. Mens godt 400.000 unge er i gang med en uddannelse, har godt 250.000 allerede opnået en kompetencegivende uddannelse, dvs. enten en faglært eller en videregående uddannelse.

Omvendt står knap 204.000 unge under 30 år helt uden uddannelse ud over folkeskolens afgangsprøve. Det svarer til 21,8 procent – eller mere end hver femte – af alle 16-29-årige.

	Antal pers.	Pct.
Er i gang med en uddannelse	401.600	43,0
Har en erhvervskompetencegivende uddannelse	251.300	26,9
Hverken i gang eller har en uddannelse	280.200	30,0
- heraf kun grundskoleuddannelse	203.600	21,8
- heraf en gymnasial uddannelse	76.600	8,2
I alt	933.200	100,0

Anm: Tabellen viser en opgørelse af de unges uddannelsesniveau 1. januar 2011 ud fra befolkningens højeste fuldførte uddannelse senest opgjort 1. oktober 2010. Afrundet til nærmeste hundrede. Uoplyst er lagt sammen med "grundskoleniveau".

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

3 ud af 4 af de ufaglærte unge har været uden for uddannelsessystemet i mindst 3 år

Der er betydeligt forskelle i, hvor længe de unge har været uden for uddannelsessystemet. Det fremgår af tabel 2, der viser, hvor længe siden, det er, at de ufaglærte unge har været i gang med en uddannelse.

Som det ses, har lidt over halvdelen af de ufaglærte unge været i gang med en uddannelse inden for de sidste 1-2 år. Omvendt har tre ud af fire af de unge, der ikke har fået en uddannelse ud over folkeskoleniveau, eller hvad der svarer til knap 150.000 unge, været uden for uddannelsessystemet i mindst 3 år. Det viser meget tydeligt, at der ikke blot er tale om, at de unge tager en kortere pause efter grundskolen, men at de faktisk har gået en længere periode uden at være i gang med nogen former for uddannelse.

	Antal pers.	Pct.
I gang med uddannelse inden for 1-2 år	53.900	26,5
Ikke i gang med uddannelse i mindst 3 år	149.700	73,5
I alt	203.600	100,0

Anm: Tabellen viser en opgørelse af de unge, der hverken er i gang med en uddannelse eller har en uddannelse højere end grundskoleniveau opdelt på, hvor længe de unge har været uden uddannelse. Afrundet til nærmeste hundrede.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

I tabel 3 er det undersøgt, hvad de unge senest var i gang med, forstået som, hvad deres højeste grundskoleniveau er.

Som det fremgår, har hovedparten, hhv. 33 og 35 procent, 9. eller 10./11. klasse bag sig. For knap 28 procent er det ikke muligt at underopdele uddannelsesniveaet enten på grund af, at de ikke har gået i en dansk grundskole, eller at de ikke har deltaget i undervisning på mindst 8. klasses niveau. En del af de unge, der ikke har en uddannelse, vil formentlig være indvandrere, hvoraf en del kan være kommet til Danmark i en sen alder.

Tabel 3. Unge, der ikke er i gang med eller har fået en uddannelse fordelt på grundskoleniveau

	Antal pers.	Pct.
8. årgang	8.600	4,2
9. årgang	66.500	32,7
10./11. årgang	72.000	35,4
Uoplyst og andre	56.400	27,8
I alt	203.500	100,0

Anm: Tabellen viser en opgørelse af de unge, der hverken er i gang med en uddannelse eller har en uddannelse højere end grundskoleniveau. Afrundet til nærmeste hundrede.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Sandsynligheden for at begynde på en uddannelse falder med alderen

AE har tidligere vist, at de unge, der ikke kommer i gang inden for et par år efter folkeskolen, har meget vanskeligt ved at komme i gang med en uddannelse igen. Også her blev det undersøgt, hvorvidt de unge påbegyndte en erhvervskompetencegivende inden for 3 år.¹

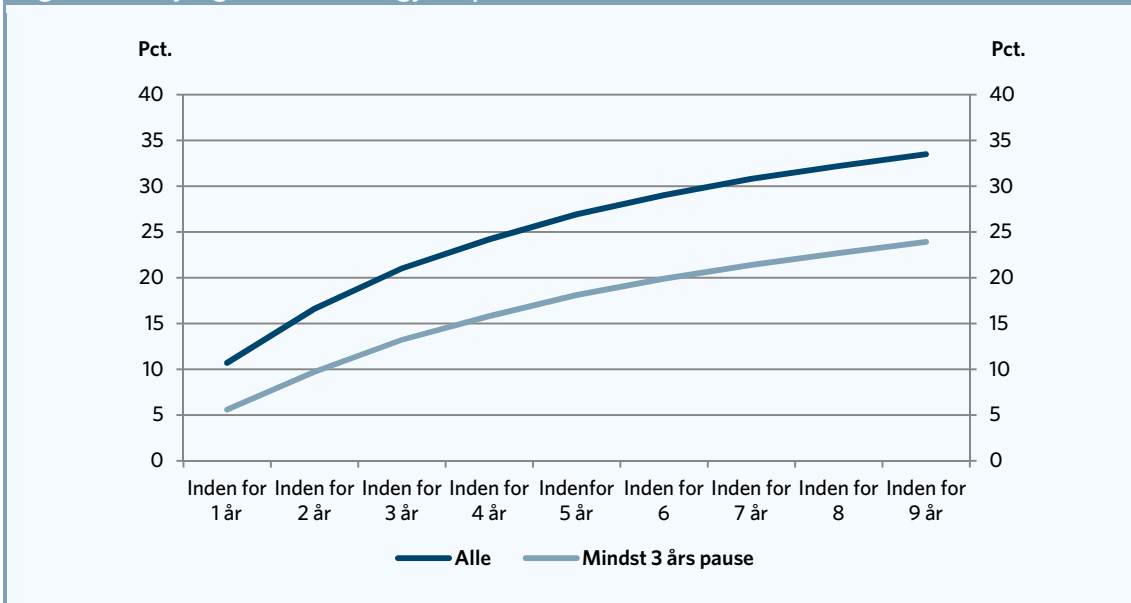
Ved at følge de unge, der i 2001 ligeledes stod uden en uddannelse, kan man undersøge, hvordan en uddannelsespause påvirker sandsynligheden for at begynde på en uddannelse. Dette er gjort i figur 1, der viser sandsynligheden for at begynde på en uddannelse afhængig af ens alder.

For alle unge uden uddannelse er sandsynligheden for at begynde på en uddannelse inden for et år 11 procent, mens sandsynligheden for at begynde inden for to år er knap 17 procent. For de unge, der har holdt mindst 3 års pause, er sandsynligheden for at begynde på en uddannelse inden for ét år kun det halve, nemlig 5,6 procent, mens det inden for 2 år er knap 10 procent, der begynder.

Det ses således tydeligt af figur 2, at sandsynligheden for at begynde på en uddannelse er lavere for de unge, der har holdt mindst 3 års pause.

¹ http://www.ae.dk/files/AE_ungdomsuddannelse-engangude.pdf

Figur 1. Sandsynligheden for at begynde på en uddannelse (2001-2011)

Anm.: For de unge, der i 2001, hverken var i gang eller havde en uddannelse udover folkeskoleniveau, er det undersøgt, hvor mange, der påbegynder en uddannelse i fremtiden alt efter om de har holdt pause i sammenlagt mindst 3 år. For hvert år er andelen, der påbegynder en uddannelse fundet. Figuren viser andelen der fx begynder inden for 2 år, hvilket både er dem, der er begyndt 1 år efter og 2 år efter. Kilde: AE på baggrunds af Danmarks Statistiks registerdata (2001-2011).

Under halvdelen af de unge, der er hægtet af på uddannelse, er i beskæftigelse

Tabel 4 viser, hvordan de unge, der ikke har en uddannelse ud over grundskoleniveau, og som har været uden for uddannelsessystemet i mindst tre år, i dag klarer sig på arbejdsmarkedet. Som det fremgår, er kun 64.500 af de unge, der ikke har en uddannelse og heller ikke har været i gang inden for seneste 3 år, beskæftigelse. Det svarer til 43 procent af ufaglærte unge.

Omvendt står mere end 85.000 af de ufaglærte unge uden beskæftigelse. Det svarer til, at næsten 6 ud af 10 af de unge, der ingen uddannelse har og samtidig er "hægtet af uddannelsesvognen", står også uden beskæftigelse.

Selvom 43 procent af de unge i dag har et arbejde, så vil fremtiden for denne gruppe være usikker. En række AE-analyser har vist, at det netop er de ufaglærte unge, der har størst risiko for at miste jobbet i disse år, og samtidig viser de seneste fremskrivninger, at der vil være kamp om de ufaglærte jobs i fremtiden, fordi der vil være flere ufaglærte hænder, end der umiddelbart er arbejde til. I stedet vil der være mangel på uddannet arbejdskraft. Derfor går de unge ufaglærte et usikkert arbejdsliv i møde selvom de i dag er i arbejde.

Tabel 4. Unge, der ikke har en uddannelse ud over grundskolen, og som har holdt min. 3 års pause

	Antal pers.	Pct.
Beskæftiget	64.500	43,1
Ej beskæftiget	85.100	56,9
Total	149.700	100,0

Anm: Tabellen viser arbejdsmarkedstilknytningen for de unge, der ikke har en uddannelse ud over grundskoleniveau, og som har holdt mindst 3 års uddannelsespause. Tilknytningen til arbejdsmarkedet opgjort i slutningen af 2010. Uoplyst er lagt sammen med "grundskoleniveau". Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Hver anden ung uden uddannelse, 3 års pause og ingen beskæftigelse er på offentlig forsørgelse

Tabel 5 viser en yderligere opdeling af de 85.100 unge, der ikke er i beskæftigelse, og som samtidig ikke har en uddannelse og har holdt mindst 3 års uddannelsespause. Cirka halvdelen af de unge modtager ikke en offentlig ydelse. Derfor er det ikke muligt at se i registrene, hvad de laver eller hvorfra, de modtager deres indtægt. Der kan være tale om unge, der har været ude at rejse over flere år, men der er også unge tale om unge, der ikke kan aktiveres, fordi de hverken modtager enten kontanthjælp eller dagpenge. Derudover er der tale om unge, der forsørges af forældre, en kæreste/ægtefælle eller unge, der lever af sort arbejde eller anden kriminalitet.

Blandt de 43.000 unge, der modtager en offentlig ydelse samtidig med, at de har holdt uddannelsespause i mindst 3 år og ikke har en uddannelse ud over folkeskolen, er hovedparten på kontanthjælp eller dagpenge (samlet 20,2 procent). En del er derudover i aktivering, mens en mindre del er på sygedagpenge eller barselsdagpenge. Derudover er ca. 8 procent på førtidspension.

Tabel 5. Offentlig forsørgelse blandt unge, der ikke er i beskæftigelse

	Antal pers.	Pct.
Modtager ingen offentlig ydelse, i alt	42.100	49,5
Modtager en offentlig ydelse, i alt	43.000	50,5
Arbejdsløs (forsikrede samt ikke-forsikrede)	4.600	5,4
Kontanthjælp (ikke arbejdsmarkedsparete)	12.600	14,8
Aktivering, uddannelsesforanstaltning	11.300	13,3
Aktivering, virksomhedspraktik (beskæftiget uden løn)	2.800	3,3
Førtidspension	6.700	7,9
Sygedagpenge	1.600	1,9
Barselsdagpenge	1.500	1,7
Delvis ledig	600	0,7
Introduktionsydelse til flygtninge	500	0,6
Andet (fx ledighedsydelse, revalidering)	800	0,9
I alt	85.100	100,0

Anm: Tabellen viser arbejdsmarkedstilknytningen for de unge, der ikke har en uddannelse ud over grundskoleniveau, og som har holdt mindst 3 års uddannelsespause. Tilknytningen til arbejdsmarkedet opgjort i slutningen af 2010. Uoplyst er lagt sammen med "grundskoleniveau".
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.